

1900-luvun saksalainen yhteiskuntateoria

TOIMITTANEET
ILKKA KAUPPINEN,
MIIKKA PYYKKÖNEN
& OLLI-PEKKA MOISIO

Gaudeamus

Copyright © 2019 Tekijät & Gaudeamus

Alfred Schütz (1970). "Some Structures of the Life World". Teoksessa *Collected Papers* Vol. 3, toimittanut I. Schütz. Dordrecht: Springer Netherlands, s. 116–132 (alun perin Dordrecht: Martinus Nijhoff, 1966). Published with permission of Springer.

Theodor W. Adorno (1972). "Gesellschaft". Teoksessa: *Gesammelte Schriften*. Herausgegeben von Rolf Tiedemann unter Mitwirkung von Gretel Adorno, Susan Buch-Morss und Klaus Schultz; Volume 8: *Soziologische Schriften I*. (Ilm. alun perin 1965.)

© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1972. All rights reserved by and controlled through Suhrkamp Verlag Berlin.

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Heikki Rönkkö

KL 30 • UDK 3

ISBN 978-952-495-464-8

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2019

Sisällys

JOHDANTO	7
<i>Olli-Pekka Moisio, Ilkka Kauppinen & Miikka Pyykkönen</i>	
1. MODERNIN YHTEISKUNTAELÄMÄN TALOUDELLISET EHDOT	
MAX WEBER JA RATIONAALISEN KAPITALISMIN SYNTY	23
<i>Risto Heiskala</i>	
JOSEPH A. SCHUMPETER – KAPITALISMI MUUTOKSENA	50
<i>Petri Ruuskanen</i>	
2. ELÄMISMAAILMA, SUHTEET JA YHTEISKUNTA	
ELÄMISMAAILMAN RAKENTEITA	73
<i>Alfred Schütz</i>	
Johdanto (Miikka Pyykkönen)	73
<i>Elämismaailman rakenteita</i>	79
GEORG SIMMEL – SOSIAALINEN JA YHTEISKUNTA SUHTEINA	93
<i>Olli Pyyhtinen</i>	
HANNAH ARENDT JA ”YHTEISKUNNAN” KRITIIKKI	114
<i>Ari-Elmeri Hyvönen & Mika Ojakangas</i>	
3. FRANKFURTIN KOULUKUNTA	
YHTEISKUNTA	133
<i>Theodor W. Adorno</i>	
Johdanto (Olli-Pekka Moisio)	133
<i>Yhteiskunta</i>	139

JÜRGEN HABERMASIN YHTEISKUNTATEORIAM	148
<i>Rauno Huttunen</i>	
AXEL HONNETH – YHTEISKUNTA, KRITIIKKI, TUNNUSTUSSUHTEET	171
<i>Arto Laitinen</i>	
4. TOIMINTAA SYSTEEMIEN JA EPÄVARMUUKSIEN ASETTAMISSA RAJOISSA	
NIKLAS LUHMANN – YHTEISKUNTA KOMMUNIKAATIONA	193
<i>Mikko J. Virtanen</i>	
ULRICH BECKIN RISKIYHTEISKUNTA	217
<i>Risto Eräsaari</i>	
HANS JOAS – YHTEISKUNTATEORIAN JA TOIMINTATEORIAN SYNTEESI	238
<i>Erkki Kilpinen</i>	
LOPUKSI	
YHTEISKUNTATEORIA NYKYMAAILMASSA	255
<i>Ilkka Kauppinen, Miikka Pyykkönen & Olli-Pekka Moisio</i>	
VIITTEET	261
KIRJALLISUUS	279
HAKEMISTO	305
TEKIJÄT	309